

Furkan PARLAK

**SERMAYE PİYASASI KANUNU'NA GÖRE
PAY SAHİPLERİNİN AYRILMA HAKKI**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	V
KISALTMALAR LİSTESİ.....	XV
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM AYRILMA HAKKI

I. AYRILMA VE AYRILMA HAKKI KAVRAMLARI	5
A. Ayrılma Kavramı	5
B. Ayrılma Hakkı Kavramı	6
II. AYRILMA HAKKININ AMAÇ VE İŞLEVLERİ.....	8
III. İLGİLİ MEVZUAT	11
IV. SPK m. 24 HÜKMÜNDE DÜZENLENEN AYRILMA HAKKININ ÖZELLİKLERİ.....	13
A. Pay Sahipliğine Dayanan Bir Hak Olması	13
1. Genel Olarak	13
2. Pay Üzerinde İntifa Hakkı Tanınmış Olması Durumunda Ayrılma Hakkının Kimin Tarafından Kullanılacağı.....	14
B. Vazgeçilemez Nitelikte Bir Hak Olması.....	15
C. Bireysel Bir Hak Olması.....	17
D. Malvarlıksal Bir Hak Olması	18
V. AYRILMA HAKKININ BENZER MÜESSESELER İLE İLİŞKİSİ VE FARKI	20
A. Iskat	20
B. Pay Alım Teklifi Zorunluluğu	24
C. Halka Açık Ortaklıktan Çıkarma ve Payları Satma Hakkı	27

D. TTK m. 208 Hükümü Doğrultusunda Payları Satın Alma Hakkı	31
E. Birleşmede Tanınan Ayrılma Akçesi ile Ortaklıktan Çıkma.....	32
F. TTK m. 202/1 Hükümü Doğrultusunda Hâkim Kararıyla Ortaklıktan Çıkarılma	34
G. TTK m. 202/2 Hükümü Doğrultusunda Payların Satın Alınmasını Talep Etme	37
H. TTK 531'inci Madde Hükümü Doğrultusunda Haklı Sebep Fesih Davasında Hâkim Kararıyla Ortaklıktan Çıkarılma	42

İKİNCİ BÖLÜM

AYRILMA HAKKININ KULLANILMASI

I. AYRILMA HAKKININ KULLANIM ŞARTLARI	47
A. Önemli Nitelikteki İşlemler Nedeniyle Ayrılma Hakkı Bakımından	47
1. Önemli Nitelikteki İşlem Kavramı.....	47
2. SerPK m. 23 ve Ayrılma Tebliği Düzenlemeleri Kapsamında Önemli Nitelikteki İşlemler.....	50
a. Birleşme.....	50
b. Bölünme.....	53
c. Tür Değiştirme.....	56
d. Önemlilik Ölçütlerini Sağlayan Malvarlığının Devri veya Devir Sonucunu Doğuran İşlemler Tesis Edilmesi ya da Üzerinde Sınırlı Ayni Hak Tesis Edilmesi..	57
e. İmtiyaz Öngörülmesi veya Mevcut İmtiyazların Kapsam veya Konusunun Değiştirilmesi	59
3. Önemli Nitelikteki İşlemlerin Sınırlı Sayıda Olup Olmadığı ...	62
4. Kurul'a Tanınan Önemli Nitelikteki İşlemleri Belirleme Yetkisinin Hukuk Güvenliği Çerçevesinde İncelenmesi	63
B. SerPK m. 33/4 Kapsamındaki Ayrılma Hakkı Bakımından.....	64
1. Genel Olarak	64

2. SerPK m. 33/4 Kapsamında Ortaklık Genel Kurulunda Alınacak Kararın Önemli Nitelikteki İşlem Niteliğinde Olup Olmadığı Meselesi	65
C. Önemli Nitelikteki İşleme İlişkin Genel Kurul Kararına Muhalif Kalma	70
1. Muhalif Kalma	70
a. SerPK m. 24 Hükmü Bakımından	70
b. İstisnalar	73
c. Ayrılma Hakkına Konu Paylar Üzerinde İntifa Hakkı Tanınması Halinde	76
d. Ayrılma Hakkının Kullanılması İçin Oy Hakkına Sahip Olunmasının Gerekli Olup Olmaması Meselesi.....	77
(1) SerPK ve Ayrılma Tebliği'nde Düzenlenen Oydan Yoksunluk Hallerinin Varlığı Halinde.....	77
(2) Oy Hakkının Donması Halinde	79
D. Ayrılma Hakkının Sahip Olunan Bütün Paylar Bakımından Kullanılması Zorunluluğu	80
E. Ayrılma Hakkının Kullanılması Halinde Pay Sahibinin Diğer Hukuki Yollara Başvurup Başvuramayacağı Meselesi.....	83
1. Ayrılma Hakkını Kullanan Pay Sahibinin Önemli Nitelikteki İşleme İlişkin Genel Kurul Kararı Hakkında Diğer Hukuki Yollara Başvurup Başvuramayacağı Meselesi.....	83
2. Önemli Nitelikteki İşleme İlişkin Genel Kurul Kararı Hakkında Üçüncü Kişilerce Başvurulan Hukuki Süreçlerin Ayrılma Hakkını Kullanan Pay Sahibi Bakımından Etki Doğurup Doğurmayacağı Meselesi.....	87
II. AYRILMA HAKKININ İSTİSNALARI VE HAKKIN KULLANDIRILMASINDAN MUAFİYET HALLERİ.....	92
A. Genel Olarak	92
B. Ayrılma Hakkının İstisnaları	94
1. Halka Açık Ortaklıkların Mevzuat Uyarınca Yapması Zorunlu İşlemlerin Mevcudiyeti	94

2. Yönetim Kontrolüne Bir Kamu Kurumunun Sahip Olduğu Ortaklıklarca Yapılan İşlemlerin Mevcudiyeti.....	94
3. Yatırım Ortaklıklarının Yatırım Ortaklığı Niteliklerinin Değiştirilmesi, Yitirilmesi ve Bu Kapsamda Yapılan İmtiyaz Değişiklikleri İşlemleri	95
4. İİK Çerçevesinde Verilen Bir Karar Uyarınca veya Kamu Alacağının Tahsili Amacıyla Gerçekleştirilen İşlemler	95
5. Finansal İşlemlere Dayalı Malvarlığı Satışı, Devri veya Ayni Hak Tesisi	96
6. Sermaye Kaybı veya Borca Batıklık Hâlinde Yapılan Birleşmeler.....	96
7. Mali Yapının Güçlendirilmesi Amacıyla Yapılan Malvarlığı Devirleri.....	96
8. Diğer İstisna Halleri.....	97
C. Ayrılma Hakkının Kullanılması Yükümlülüğünden Muafiyet Halleri	97
1. Gönüllü Olarak Pay Alım Teklifinde Bulunulmasının Kurulca Uygun Görülmesi.....	97
2. İmtiyazların Bedelsiz Olarak Kaldırılması ile Konu veya Kapsam Bakımından Daraltılması İşlemleri	97
3. Finansal Güçlükten Kurtulmaya Yönelik İşlemler.....	98
4. Ortaklığın Sınırlı Ayni Hak Tesisi Karşılığında Maddi Menfaat Elde Etmesi.....	98
5. Birleşme Amaçlı Ortaklığın Taraf Olduğu Birleşme İşlemleri	99
6. Kamu Kurumlarının Etki ve Kontrolündeki İşlemler	99
7. Azınlık Payına Sahip Bağlı Ortaklıklarla Gerçekleştirilen İşlemler.....	99
8. Kontrol Birliği ve Faaliyet Devamlılığı Şartlarını Sağlayan Grup İçi Birleşmeler	100
III. AYRILMA HAKKININ KULLANIM SÜRECİ.....	100
A. Genel Olarak	100
B. Genel Kurul Toplantısı Öncesi.....	101
1. Yönetim Kurulu Kararı Alınması	101

2. Genel Kurul Toplantısına Çağrı	102
3. Genel Kurul Toplantısı Gündemi	104
a. Ayrılma Tebliği Düzenlemeleri Uyarınca Toplantı Gündemi	104
b. Gündemin Gereği Gibi İlan Edilmemesinin Sonuçları ...	106
C. Genel Kurul Toplantısı Esnasında	106
1. Genel Olarak	106
2. Genel Kurula Katılım Sağlanması Halinde	107
a. Genel Kurul Toplantısının Zamanı.....	107
b. Önemli Nitelikteki İşlemin Görüşüleceği Genel Kurulda Oydan Yoksunluk Halleri ve İstisnaları.....	108
3. Önemli Nitelikteki İşlemden Vazgeçilmesi.....	109
a. Genel Olarak	109
b. Genel Kurulun Alacağı Kararla Bir Önceki Kararından Dönüp Dönemeyeceği Meselesi.....	111
c. Ayrılma Tebliği Düzenlemelerine Göre Önemli Nitelikteki İşlemden Vazgeçilmesi.....	112
D. Genel Kurul Toplantısı Sonrasında	115
1. Ayrılma Hakkı Kullanımına İlişkin Süreler	115
2. Ayrılma Hakkının Halka Açık Anonim Ortaklığa Karşı Kullanılması.....	116
3. Ayrılma Hakkının Aracı Kurum Vasıtasıyla Kullanılması Zorunluluğu	117
4. Ayrılma Hakkına Konu Payların Diğer Pay Sahiplerine veya Yatırımcılara Önerilmesi ve İşleyiş Süreci.....	120

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

AYRILMA HAKKININ KULLANILMASININ SONUÇLARI

I. HALKA AÇIK ANONİM ORTAKLIĞIN AYRILMA HAKKINA KONU PAYLARI SATIN ALMASI.....	123
---	-----

A. Ortaklığın Ayrılma Hakkına Konu Payları Satın Alma Yükümlülüğü	123
1. Satın Alma Yükümlülüğünün Hukuki Niteliği	123
2. Ortaklık Tarafından Satın Alınacak Olan Ayrılma Hakkına Konu Payların Bedeli	124
a. Genel Olarak Ayrılma Hakkı Kullanım Fiyatı	124
b. Ayrılma Hakkı Kullanım Fiyatı Kavramı ve Hukuki Niteliği	126
c. Ayrılma Tebliği m. 14 Düzenlemesi Çerçevesinde Ayrılma Hakkı Kullanım Fiyatının Tespiti	130
(1) Genel Olarak	130
(2) Payları Borsada İşlem Gören Ortaklıklar Bakımından	130
(3) Payları Borsada İşlem Görmeyen Ortaklıklar Bakımından	135
d. Ayrılma Hakkı Kullanım Fiyatının Tespiti Davası	137
(1) Genel Olarak	137
(2) SerPK'da Mahkemeye Müracaat Yolunun Düzenlenmemesinin Yarattığı Eksiklik	139
(3) Ayrılma Bedeli Tespit Davasının Usul Hukuku Bakımından Değerlendirilmesi	142
i. Davanın Niteliği	142
ii. Davanın Tarafları	146
iii. Hak Düşürücü Süre	146
iv. Yargılama Giderleri	148
v. Kararın Diğer Pay Sahipleri Bakımından Hüküm Doğurup Doğurmayacağı Sorunu	149
vi. Ayrılma Bedelinin Pay Sahibi Tarafından İhtirazı Kayıtlı Kabul Edilmesinin Gerekip Gerekmediği	151
e. Ayrılma Hakkı Kullanım Fiyatının Tespitinde Payları Borsada İşlem Gören ve Görmeyen Ortaklıklar Bakımından Uygulanan Ortak Hükümler	152
B. Ortaklığın Kendi Paylarını İktisap Etmesi	153

1. Ortaklık Tarafından Geri Alınan Paylara İlişkin Genel Düzenlemeler	153
2. Ayrılma Hakkına Konu Payları Geri Alımda Uygulanacak İstisnalar	155
3. Ayrılma Hakkı Kapsamında Ortaklık Tarafından Geri Alınan Payların Muhafazası ve Elden Çıkarılması	156
II. PAY SAHİPLİĞİ SIFATININ SONA ERMESİ.....	157
SONUÇ	161
KAYNAKÇA.....	169